

Handläggare: Robert Eriksson

Titel: Intendent

Tel: 508 28 951

Till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i

Stockholm

MHN 2012-08-28 p 11

**Överklagande av länsstyrelsens beslut den
19 juni 2012, 505-2010-16457, om
upphävande av nämndens beslut om att
lämna klagomål om buller från
Hammarbyhöjdens IP utan ytterligare
åtgärd, Sten Bergmans väg 59**

Förvaltningens förslag till beslut

1. Fullfölja överklagandet av länsstyrelsens beslut den 19 juni 2012, beteckning 505-2010-16457, till mark- och miljödomstolen.
2. Yrka att mark- och miljödomstolen fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 30 april 2010.
3. Som grund för yrkandet åberopa vad som anförs i detta tjänsteutlåtande.
4. Uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.

Gunnar Söderholm

Förvaltningschef

Pia Winbladh Högfors

Avdelningschef

Sammanfattning

Detta är ett överklagande av länsstyrelsens beslut den 19 juni 2012, beteckning 505-2010-16457, om att upphäva nämndens beslut 30 april 2010 om att lämna klagomål om buller från bollplan utan ytterligare åtgärd.

En boende på Sten Bergmans väg 59 inkom den 30 juli 2008 med klagomål till miljöförvaltningen om buller från Hammarbyhöjdens IP. Under sommarsäsongen nyttjas planen från morgon till kväll, och tidvis även in på natten. Klaganden yrkade att bollplanen skulle flyttas.

Idrottsförvaltningen har utrett bullret från konstgräsplanen, efter uppmaning av miljöförvaltningen. Riktvärdena vid fasad överskred gällande riktvärden utomhus, men sannolikt inte riktvärdena inomhus. Alla tekniska skyddsåtgärder utreddes och nämnden fattade den 30 april 2010 på delegation beslut om att lämna klagomålen utan ytterligare åtgärd.

Den 14 november 2010 överklagade klaganden nämndens beslut till länsstyrelsen. Klaganden menade att ljudnivåerna generellt är för höga samt att nyttjandet av planen tar upp för många timmar per dag. Klaganden menar att den enda lösningen är att bollplanen flyttas.

Den 19 juni 2012 beslutade länsstyrelsen att upphäva nämndens avslutsbeslut och återförvisade ärendet till nämnden för ny handläggning. Länsstyrelsen instämmer i huvudsak med nämnden, men menar att idrottsförvaltningen bör kunna vidta åtgärder som hindrar att planen används efter kl 22:00. Sådana åtgärder kan avse låsta grindar, rondering och ytterligare skyltning.

Den 26 juni 2012 överklagade nämnden reservationsvis länsstyrelsens beslut. Nämnden menar att frågan är fullt utredd och hänvisar till ett jämförbart ärende gällande buller från Hässelängens bollplan. Där bedömde både länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen att det inte fanns några rimliga tekniska lösningar att ta till för att sänka ljudnivåerna från bollplanen. Nämnden framhåller också folkhälsonyttan med att ha bollplaner öppna och tillgängliga för ungdomar i Stockholm

Bakgrund

I maj 2008 inkom klagomål från en boende på Sten Bergmans väg 59. Nyttjandet av Hammarbyhöjdens IP orsakar enligt klaganden bullerstörningar i form av skrik och rop från spelare, tränare och föräldrar. Det är både den bokade skol- och föreningsverksamheten och den spontana användningen av planen efter de bokade tiderna som uppfattas som störande.

Hammarbyhöjdens IP är en 11-mannaplan med konstgräs och strålkastarbelysning. Bollplanen har stängsel runt om, men är öppen, d.v.s. olåst och därmed tillgänglig dygnet runt. Avståndet från bollplanen till klagandens bostadsfasad är ca 15 meter.

När skolverksamheten är igång används bollplanen relativt regelbundet dagtid av elever som spelar fotboll m.m. Efter skolans slut på eftermiddagarna är det den organiserade idrottsverksamheten som nyttjar bollplanen med bokade tider fram till kl. 22.00. Därefter släcks belysningen. Enligt idrottsförvaltningen används planen regelbundet mellan april och september, men mer intensivt under maj-augusti. Planen kan dock i princip nyttjas året om, om vädret tillåter.

Gul stjärna markerar klagandens bostad. Infälld bild visar lokaliseringen av planen.

Den 13 maj 2008 uppmanade miljöförvaltningen idrottsförvaltningen att undersöka orsaken till störningarna och redovisa vilka åtgärder som eventuellt hade vidtagits samt planerade åtgärder.

Den 12 december 2008 redovisade idrottsförvaltningen bullermätningar som hade utförts den 6 november 2008 av ACAD International i anslutning till Hammarbyhöjdens IP. Bullermätningarna utfördes utomhus vid fasad när fotbollsträning för 19-åringar pågick. En ekvivalent ljudnivå på 52 dBA över hela träningsperioden uppmättes vid bostadsfasaden. Naturvårdsverkets riktvärden för buller utomhus är 50 dBA dagtid (07-18), 45 dBA kvällstid (18-22 samt dagtid

helger) och 40 nattetid (22-07). Bakgrundsnivån uppmättes till 42 dBA ekvivalent. Vissa momentana ljud såsom skrik från spelare och tränare och skott i stängsel uppgick till mellan 53-67 dBA. Några riktvärden för maximala ljudnivåer utomhus dagtid och kvällar finns inte. Nattetid är riktvärdet på 55 dBA.

Idrottsförvaltningen hade även utrett möjligheterna till en rad tekniska åtgärder för att minska bullerstörningarna hos de boende. Det innefattade åtgärder som att i olika grad bygga in hela idrottsplatsen, uppförande av stängsel och begränsningar i tiden. Detta är enligt idrottsförvaltningen inte åtgärder som anses vara i linje med stadens policy om "tillgänglighet, närhet och öppenhet" för ungdomar. Att låsa stängslet skulle inte mer än marginellt minska spontanidrotten efter stängningstid. Idrottsförvaltningen ansåg att inskränkningar i nyttjandetiden inte var lämpligt då det redan idag är brist på bokningsbara tider. Hammarbys idrottsförening skulle också påbörja en dialog med de närboende för att minska bullerstörningen.

Idrottsförvaltningen meddelade den 12 maj 2009 att åtgärder, som att släcka belysningen kl. 22.00 och skyltning om att hålla ljudnivåerna nere och vilka tider planen inte får nyttjas, nu var genomförda.

Den 12 oktober 2009 inkom idrottsförvaltningen med uppgifter om vad det skulle kosta att flytta, respektive bygga en idrottshall på platsen. Att flytta planen skulle kosta ca fem miljoner kronor och att bygga en idrottshall där bollplanen står idag skulle kosta ca 70 miljoner kronor. Utredningen kommunicerades med klaganden.

Den 28 april 2010 yttrade klaganden sig över bullerutredningarna. Klaganden menar i huvudsak att störningarna är värre än de som beskrivs i utredningen och att den enda rimliga åtgärden är att flytta på bollplanen till andra sidan Hammarbybacken.

Den 30 april 2010 fattade nämnden beslut om att lämna klagomålen utan ytterligare åtgärd med motiveringen att det inte finns några rimliga tekniska åtgärder att vidta för att erhålla betydande sänkningar av ljudnivåerna från bollplanen.

Den 14 november 2010 överklagade klaganden nämndens beslut till länsstyrelsen. Den 19 juni 2012 biföll länsstyrelsen överklagandet och återförvisade ärendet till nämnden för ny handläggning.

Den 26 juni 2012 överklagade nämnden länsstyrelsens beslut reservationsvis till mark- och miljödomstolen och begärde samtidigt anstånd med att fullfölja och utveckla överklagandet till den 7 september 2012.

Länsstyrelsen instämmer i nämndens beslut om att det inte är rimligt att bygga in Hammarbyhöjdens IP eller att flytta den. Länsstyrelsen instämmer också i att den sena spontanidrotten, som inträffar efter sista bokade tiden kl. 22, troligen inte genererar ljudnivåer i samma nivå som den bokade skol- och idrottsverksamheten. Dock anser länsstyrelsen att idrottsförvaltningen ändå, i egenskap av verksamhetsutövare, ska vidta ytterligare försiktighetsåtgärder som att låsa grindarna om kvällarna, skylta ytterligare och rondera runt idrottsplatsen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att störningarna från Hammarbyhöjdens IP är fullt utredda. Idrottsförvaltningens bullerutredning visar att Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller (RR 1978:5) överskrids intill närmaste bostadsfasad då föreningsverksamhet pågår. Ljudnivåerna uppmättes till 52 dBA ekvivalent och mellan 53 och 67 dBA maximalt. Dessa värden får anses vara representativa för ljudnivåer från bollplaner vid skol- och föreningsverksamhet och stämmer bra överens med ljudnivåer som uppmätts från andra bollplaner i Stockholm. Förvaltningen finner det osannolikt att ljudnivåerna skulle ligga mellan 70-140 decibel, som klaganden hävdar. Ljudnivåerna inomhus klarar med största sannolikhet Socialstyrelsens riktvärden för buller inomhus (SOSFS 2005:6). Skulle mätningar utföras efter kl. 22 då spontanidrott kan förekomma, så skulle ljudnivåerna sannolikt ligga lägre både utomhus och inomhus än då skol- och föreningsverksamhet pågår.

Angående frågan om att låsa grindarna efter kl. 22, rondera och förbättra skyltningen runt planen menar förvaltningen att detta också är fullt utrett. Att låsa stängslet skulle delvis hindra spontannyttjandet av planen men idrottsförvaltningen menar att ungdomar tar sig in på planen även om den är låst genom att klättra över stängslet eller genom att bryta upp låset. Skyltning runt bollplanen finns redan.

I ett jämförbart ärende, gällande bullerstörningar från Hässelängens bollplan, dnr. 2007-2670, ansåg länsstyrelsen att bullerstörningarna hade utretts fullt ut. I det fallet var dock endast kortsidorna försedda med stängsel. Länsstyrelsen delade nämndens bedömning om att det inte fanns några rimliga tekniska åtgärder att

tillta för att minska ljudnivåerna från bollplanen. Se länsstyrelsens beslut den 15 februari 2010, beteckning 505-09-81473, bilaga 5.

Detta var något som även miljödomstolen (numera mark- och miljödomstolen) instämde i, se dom den 27 oktober 2010, mål M 1393-10. Miljödomstolen ansåg, trots att Naturverksverkets riktvärden tidvis överskreds, att idrottsförvaltningen hade vidtagit de skyddsåtgärder som rimligen kunde krävas och att det inte finns några övriga åtgärder att vidta till en rimlig kostnad och som är tekniskt möjliga att genomföra för att begränsa störningen. Se bilaga 6. Domen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen (tidigare Miljööverdomstolen), som beslutade att inte lämna prövningstillstånd, se beslut den 25 januari 2011, mål M 9259-10, bilaga 7.

Nämnden anser vidare att klagandens enskilda intresse av att tidvis inte utsättas för buller från den spontana idrotten efter kl. 22 ska vägas mot det allmänna intresset samt folkhälsoperspektivet av att medborgare, främst barn och ungdomar, ska kunna utöva idrott i både organiserad och oorganiserad form i staden. Åtgärder som innebär begränsningar av möjligheterna till spontanidrott skulle innebära ett motverkande av detta intresse. Det bör också observeras att ljuset släcks klockan 22 varför utnyttjandet efter denna tidpunkt får antas i huvudsak ske under den ljusa tiden av året, vilket trots allt utgör en begränsad tid.

Just nu behandlas ett förslag till nytt idrottspolitiskt program 2013-2017, i vilket staden ur ett folkhälsoperspektiv har som mål att få fler stockholmare fysiskt aktiva och där just spontanidrotten är en viktig del av detta.

Sammanfattningsvis anser nämnden att ärendet är fullt utrett och vidhåller att de ytterligare åtgärder som skulle kunna vidtas för att minska eller undanröja bullerstörningarna efter kl. 22, är av sådan karaktär att kostnaderna för åtgärderna inte står i proportion till nyttan av dessa, enligt rimlighetsavvägningen i 2 kap. 7 § miljöbalken. Mot bakgrund av vad som anförts ovan yrkar nämnden att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut.

Slut

Bilagor

1. Nämndens beslut om att lämna klagomålet utan åtgärd, den 30 april 2010
2. Överklagandet av nämndens beslut, den 14 november 2010

3. Länsstyrelsens beslut om att bifalla överklagandet, den 19 juni 2012
4. Nämndens avslutsbeslut, Hässelängens bollplan, den 16 oktober 2009
5. Länsstyrelsens beslut, Hässelängens bollplan, den 15 februari 2010
6. Miljödomstolens dom, Hässelängens bollplan, den 27 oktober 2010
7. Miljööverdomstolens beslut, Hässelängens bollplan, den 25 januari 2011
8. ACAD Internationals bullerutredning, den 31 mars 2009
9. Idrottspolitiskt program 2013-2017, den 22 maj 2012